

MIEJSKIE PRZEDSZKOLE NR 7
im. Marii Konopnickiej
w Żarach

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

„Z legendami przez Łużyce”

„Pamięć jest niezbędnym składnikiem małej ojczyzny. Pozwala nam zachować ją we wspomnieniu, nawet jeżeli utracimy z nią kontakt bezpośredni. Tak długo jak żyjemy i gdziekolwiek jesteśmy, pozostaje ona częścią naszej tożsamości, naszym znakiem identyfikacyjnym”.

Ryszard Kapuściński

ZAŁOŻENIA INNOWACJI

Innowacja przeznaczona jest dla dzieci od 3 do 6 lat. Ma za zadanie ukształtowanie w dziecku własnej tożsamości.

Poznanie kultury, tradycji, przyrody własnego regionu powinno zacząć się w przedszkolu, kiedy dziecko jest otwarte na nowe doświadczenia i z radością eksploruje nowe otoczenie a także ma dużą potrzebę doświadczania świata poprzez różne zmysły. W okresie przedszkolnym rozpoczyna się kształtowanie poczucia systemu wartości i przynależności do konkretnego miejsca.

Edukacja regionalna jest powiązana z dziejami miasta i regionu, w którym dziecko się urodziło, wychowuje i żyje, ma rodzinę, kolegów i przyjaciół. Tradycje, zwyczaje i sztuka ludowa są częścią historii i kultury narodowej, poznanie jej jest jednym z elementów, który ma wpływ na budzenie świadomości narodowej.

Innowacja ma na celu uświadomić dzieciom, że ich naturalne środowisko: rodzina, społeczność lokalna, ojczyzna są wielką wartością, dają poczucie bezpieczeństwa i naturalnej przynależności.

Realizując innowację pragniemy wykorzystać naturalne zainteresowania dzieci tym, co odległe, nieznane i tajemnicze, czyli legendami, podaniami, opowiadaniem o życiu ludzi w dawnych czasach na terenie naszej miejscowości oraz w najbliższej okolicy.

Ważne dla nas będzie również uświadomienie rodzicom znaczenia edukacji regionalnej i zaangażowanie ich w realizację naszej innowacji.

CELE GŁÓWNE

- Zapoznanie dzieci z tradycjami i wartościami kulturowymi Żar i Dolnych Łużyc.
- Kształcenie poczucia przynależności regionalnej i narodowej.
- Poszerzenie zasobów słownictwa związanego z tematyką regionalną.
- Wszechstronny rozwój osobowości dziecka jako przygotowanie do aktywnej obecności w społeczeństwie

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Ukazanie relacji łączących dziecko z jego domem rodzinnym, miastem i regionem.
- Kultywowanie tradycji w domu, przedszkolu i środowisku lokalnym.
- Budzenie zainteresowania miejscem urodzenia dziecka.
- Wzmacnianie więzi uczuciowej z rodziną poprzez prowadzenie rozmów z dziadkami, rodzicami i innymi bliskimi na temat przeszłości.
- Wprowadzenie dzieci w świat tradycji ludowych, obyczajów i kultury łużyckiej.
- Ukazanie piękna sztuki ludowej: tańca, muzyki, stroju, folkloru literackiego regionu Łużyc.

- Doskonalenie umiejętności obserwowania i doceniania piękna przyrody w najbliższej okolicy.
- Zapoznanie z wytworami lub zbiorami ludzi kultywujących tradycje i obyczaje ludowe.
- Rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością regionalną.
- Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się wobec innych ludzi i w miejscach publicznych.
- Zdobywanie wiedzy dotyczącej sławnych ludzi związanych z Żarami.
- Poznanie legend, podań, opowieści związanych z naszym miastem i bliską okolicą.

TREŚCI KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

Założeniem innowacji jest to, aby realizacja treści regionalnych miała swój początek w przedszkolu. Ma to swoje odzwierciedlenie w obowiązującej Podstawie Programowej Wychowania Przedszkolnego, która zobowiązuje nauczycieli do stwarzania okazji umożliwiających poznanie przez dziecko rzeczywistości społeczno- kulturowej poprzez przyswajanie zasad organizacji życia społecznego, tradycji rodzinnej, regionalnej i narodowej oraz poznanie dzieł kultury.

W wieku przedszkolnym wskazane jest, by przyswajanie zagadnień edukacji regionalnej rozpocząć od umożliwienia dziecku przeżywania treści dotyczących własnego regionu i jego dziedzictwa w formach bliskich dziecku, związanych z jego środowiskiem rodzinnym i specyfiką regionu.

Innowacja zakłada pewną kolejność. Na początku dziecko poznaje przeszłość swojej rodziny, w niej odnajduje to co jest najpiękniejsze. Uczy się szacunku dla przeszłości i tradycji rodzinnych. Następnie poznanie swojej miejscowości- Żar. Dopiero kiedy dziecko pozna najbliższe środowisko wprowadzamy pojęcie szersze- region- Łużyce.

Innowacja składa się z następujących modułów:

- I. Ja i moja rodzina.**
- II. Kultywowanie tradycji i zwyczajów.**
- III. Moje miasto- Żary.**
- IV. Mój region- Łużyce Dolne.**

Innowacja zawiera również treści ekologiczne, które są nierozłącznie związane z edukacją regionalną. Należy bowiem pamiętać o pięknie otaczającej nas przyrody, tym bardziej, że nadaje ona szczególny charakter regionowi.

METODY, FORMY I ŚRODKI REALIZACJI INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

W wieku przedszkolnym u dzieci dominuje potrzeba aktywności i ruchu, zabawy, tworzenia, życzliwych kontaktów społecznych, a także uznania i wyróżnienia. Dlatego planujemy stosować przede wszystkim metody poszukujące i praktyczne, wyzwalające inwencję twórczą dzieci. W realizacji innowacji wykorzystamy wszelkie nadarzające się okazje i uroczystości, kontakt z naturalnym środowiskiem oraz z osobami bezpośrednio związanymi z tradycjami naszego regionu.

Innowacja zakłada organizowanie spacerów, wycieczek, lekcji muzealnych, zapraszanie do przedszkola gości, wspólne działania z rodzicami. Taki sposób realizacji zaangażuje dziecięce emocje i zmysły.

PROCEDURY OSIĄGNIĘCIA CELÓW

METODY:

- Słowne-legenda, podanie, opowiadanie, pogadanka, rozmowa, przysłowia, wywiady, objaśnienia, instrukcje
- Percepcyjne- obserwacja, pokaz, prezentacja, inscenizacja, podanie przykładu, wzoru postępowania,
- Aktywizujące- działania praktycznego, zadaniowa, problemowa, spotkania, spacer, wycieczki, spontaniczna działalność dziecka, występy, zabawy dramatyczne, muzyczne, plastyczne

FORMY:

- Praca indywidualna
- W małych zespołach
- Praca z całą grupą

DATA INNOWACJI:

Wdrażanie innowacji planowane jest na lata 2015-2017 z możliwością przedłużenia jej trwania do 5 lat. Planujemy rozpocząć działania w ramach jej realizacji od stycznia 2015r.

MIEJSCE INNOWACJI:

Miejskie Przedszkole nr 7
im. Marii Konopnickiej
ul. Szymanowskiego 2
68-200 Żary
tel. (068) 477 55 90/94

ZAKRES INNOWACJI:

Innowacją zostają objęte dzieci we wszystkich grupach MP nr7 w Żarach. Miejskie Przedszkole Nr 7 w Żarach jest przedszkolem 7 oddziałowym.

RODZAJ INNOWACJI:

Programowo-metodyczna

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INNOWACJI:

Innowacja będzie finansowana głównie z własnych środków placówki oraz z pomocą Przyjaciół przedszkola- Rodziców, Partnerów.

Planuje się również poszukiwanie sponsorów w środowisku lokalnym wspomagających nasze działania.

AUTORZY INNOWACJI:

mgr Beata Szleniecka

mgr Beata Raczkowska

mgr Agnieszka Bobowska

DOKUMENTACJA:

1. Przebieg innowacji będzie dokumentowany w:
 - projektach edukacyjnych opracowywanych przez nauczycieli
 - zapisach w dzienniku zajęć przedszkola
 - w semestralnych sprawozdaniach nauczycieli z pracy wychowawczo-dydaktycznej z dziećmi
 - protokolarzu rady pedagogicznej
 - artykułach opracowywanych na stronie internetowej przedszkola
 - kronice przedszkolnej
2. Zespół opracowujący innowację będzie dokonywał na zakończenie każdego roku szkolnego ocenę realizacji założeń innowacji i przedstawi wyniki na radzie końcowej.

I. Ja i moja rodzina.

ZADANIA	FORMA REALIZACJI
1. Poznanie struktury rodziny.	• Oglądanie zdjęć, pamiątek rodzinnych z życia dziecka, rodziców, dziadków i innych bliskich.
2. Poznanie własnych korzeni i pojęcia drzewa genealogicznego .	• Wykonanie w domu drzewa genealogicznego swojej rodziny wspólnie z rodzicami;
3. Poznanie ciekawych faktów z życia rodziców, dziadków i innych bliskich.	• Wykonanie wystawy pt: „Nasze rodzinne drzewa”. • Utrwalenie poprzez zabawy i tworzenie

4. Uwrażliwienie na wartość sentymentalną pamiątek rodzinnych.	drzew genealogicznych nazw członków rodziny (np.: wujek, prababcia, kuzyn);
5. Poznanie nazw zawodów wykonywanych przez rodziców . Odwiedzenie wybranych miejsc pracy.	• Spotkanie z gośćmi – słuchamy wspomnień dziadków. • Gdzie pracują moi rodzice?- odwiedziny w ciekawych miejscach pracy rodziców, spotkania z rodzicami, którzy chcą opowiedzieć o swojej pracy. • „Moja rodzina” – praca plastyczna w formie albumu. • Spotkania warsztatowe z babciami lub innymi bliskimi, którzy pokażą i nauczą dzieci wykonywać różne czynności związane z tradycją rodziny lub tradycjami ogólnie przyjętymi w naszym kraju czy regionie.
6. Organizacja kącików rodzinnych (albumy zdjęciowe, rodzinne pamiątki, hobby naszych rodziców-dziadków).	
7. Zorganizowanie zajęć pokazowych i mini warsztatów z cyklu „Moja babcia szydełkuje- piecze pyszne ciasteczka, robi kraszanki...”	

II. Kultywowanie tradycji i zwyczajów.

ZADANIA	FORMA REALIZACJI
1. Dożynki- zorganizowanie festynu „Pieczonego ziemniaka” lub „Czerwonego jabłuszka” we współpracy z rodzicami oraz zespołem pieśni ludowej z Sieniawy Żarskiej „Jarzębina”.	• Wspólne śpiewanie i taniec w klimacie muzyki ludowej; • Wykonanie przez dzieci serwetek, rysunków, wieńców i innych wzorowanych na sztuce ludowej; • Warsztaty tkackie lub garncarskie. • Zabawy andrzejkowe w grupie. • Przygotowanie prezentu dla Mikołaja, poznanie postaci Świętego Mikołaja w formie opowiadania; spotkanie z Mikołajem i wspólna zabawa. • Poznanie zwyczajów Bożonarodzeniowych , wspólne przygotowanie potrawy charakterystycznej dla naszego regionu, przygotowanie występu jasełkowego dla rodziców, wspólne kolędowanie. • Projektowanie stroju lub tworzenie masek karnawałowych, udział w balu karnawałowym. • Spotkanie z babciami i dziadkami w grupie, przygotowanie upominku i występu wzorowanych na sztuce ludowej. • Tworzenie wspólne „Śmierciuchy” ,
2. Poznanie zwyczajów andrzejkowych.	
3. Mikołajki.	
4. Zwyczaje Bożonarodzeniowe	
5. Karnawałowe uciechy	
6. Dzień Babci i Dziadka	
7. Powitanie wiosny	

8. Wielkanoc	poznanie tradycji i odtworzenie jej w warunkach przedszkolnych. • Zapoznanie dzieci z tradycjami wielkanocnymi, wspólne z rodzicami, dziadkami ozdabianie jaj lub tworzenie palm. • Przygotowanie występu i upominku dla mamy. • Poznanie tradycji związanych z Nocą Świętojańską, wyplatanie wianków. • Poznanie zwyczajów i tradycji dla każdej z pór roku (charakterystycznych dla naszego regionu) , organizowanie wystawy prac plastycznych w kolorach odpowiedniej pory roku, zabawy muzyczne, taneczne, plastyczne odpowiednie do pory roku, poznanie przysłów łżyckich i ich znaczenia.
9. Dzień Mamy	
10. Noc Świętojańska	
11. Witamy pory roku	
12. Zorganizowanie kącików ludowych w grupach.	• Zbieranie eksponatów użyczonych przez rodziców, nauczyciela i stworzenie kącika ludowego w grupie.
13. Zasianie w ogródku przedszkolnym roślin charakterystycznych dla naszego regionu: len, ogórki, dynia.	• Wspólne z rodzicami założenie ogródka przedszkolnego w ramach akcji „Zróbmy to razem”; wykorzystanie warzyw do przygotowania smakołyków charakterystycznych dla naszego regionu; przyglądanie się wzrostowi lnu, zbiór, moczenie- próba odtworzenia dawnej pracy ludzi.
14. Włączenie do jadłospisu charakterystycznych łżyckich potraw.	• Przygotowanie przez kucharki wybranych potraw i włączenie ich do jadłospisu przez intendent przedszkola: np. mlince- małe naleśniki z pastą serową , bułek na parze z kompotem jagodowym czy potraw z dyni.

III. Moje miasto- Żary

ZADANIA	FORMA REALIZACJI
1. Poznanie herbu, historii miasta, zabytków, pomników przyrody.	• Spacer z przewodnikiem po Żarach- poznajemy historię naszego miasta – nawiązanie współpracy z PTTK. • Spacery z nauczycielem- szukamy ciekawych i ważnych miejsc, budowli, pomników przyrody, ludzi w naszym mieście- fotografowanie, rysowanie przez

2. Poznajemy ważne instytucje. 3. Żarskie legendy 4. Wycieczka do Muzeum Pogranicza Śląsko- Łużyckiego w Żarach. 5. Wycieczka do żarskiego rzeźbiarza pana Kmiecika. 6. Poznanie sylwetek sławnych ludzi pochodzących z Żar i okolic. 7. Zapraszanie do przedszkola ludzi, którzy kontynuują tradycje naszego regionu.	dzieci oraz stworzenie własnego „Przewodnika po Żarach” w każdej grupie. • Wycieczki połączone z pogadankami, pokazem, objaśnieniami do Urzędu Miasta, Straży Pożarnej, Policji, Szkoły Muzycznej, Biblioteki Miejskiej. • Poznanie legend, opowieści dotyczących naszego miasta i okolic połączone ze spacerami w wybrane miejsca, o których traktuje legenda, np.: - „Żarek” - „Jak pająki tkaczowi pomagały?” - „Wiejski obyczaj” - „Łeb konia” – Kościół Garnizonowy - „O kaczce z Kaczego Rynku” - „Żarski Bazyliszek” - „Czarci głaz”- Kamienica - „Chłopski smok”- Grabik • Zajęcia muzealne z przewodnikiem; Podziwianie ekspozycji : - żarskiej porcelany, - przedmiotów związanych z przemysłem szklarskim i włókienniczym, - górnictwem węgla brunatnego, - zabytków archeologicznych • Podziwianie ekspozycji, przyglądanie się pracy rzeźbiarza, słuchanie instrukcji, rozmowa. • Opowiadanie nauczyciela połączone z oglądaniem albumów, biuletynów. • Zajęcia pokazowe, warsztatowe prowadzone przy współudziale zaproszonych gości: np: bartnika ze specjalnym ulem, myśliwego, garncarza, tkacza.
--	--

IV. Mój region- Łużyce Dolne.

ZADANIA	FORMA REALIZACJI
1. Organizowanie wycieczek w celu poznania historii, kultury, zwyczajów, przyrody naszego regionu.	• Wycieczki w wybrane miejsca: ➤ Ścieżka Przyrodniczo-Leśna Dolina Szyszyń". Osada łużycka sięgająca czasu początków polskiej

	państwowości i plemienia Żaran, poznanie charakterystycznej dla naszego regionu przyrody ożywionej i nieożywionej. ➤ Ekomuzeum Górnictwa Węgla Brunatnego w Mirostowicach Dolnych. Zwiedzanie z przewodnikiem zrekonstruowanego chodnika górniczego, oglądanie wystawy z pamiątkami górniczymi, poznanie historii górnictwa węgla brunatnego. ➤ Muzeum Etnograficzne, Ośrodek Kultury Łużyckiej w Buczynach. Oglądanie chaty z prezentacją warunków mieszkalnych sprzed 200 lat, pieca chlebowego, strojów łużyckich, poznanie zwyczajów. ➤ Łuk Mużakowa- spacer z przewodnikiem po Parku Mużakowskim, zwrócenie uwagi na unikatowe drzewa i krzewy, wyjaśnienie nazwy parku, poznanie historii na miarę możliwości dzieci. Geościeżka – wejście na wieżę widokową, opowiadanie przez nauczyciela historii o największej w okolicy kopalni „Babina”, podziwianie typowego krajobrazu pokopalnianego. ➤ Muzeum Etnograficzne w Ochli.
--	---

Innowacja ma charakter otwarty – jej treści, zadania, formy realizacji mogą być rozszerzane, zmienione w ramach realizacji osiągnięcia założonych przez nas celów. Zmiany dokonywane będą w zależności od zauważonych potrzeb wszystkich osób biorących w niej udział, czyli dzieci i ich rodzin, pracowników przedszkola, osób współpracujących z nami przy realizacji.